

Tryb działań w przewodzie doktorskim w Instytucie Matki i Dziecka¹

1. Rozprawa doktorska, przygotowana pod opieką promotora, albo pod opieką promotora i promotora pomocniczego, powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej, a także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

2. Rozprawa doktorska może mieć formę maszynopisu książki, książki wydanej lub spójnego tematycznie zbioru rozdziałów w książkach wydanych, spójnego tematycznie zbioru artykułów opublikowanych lub przyjętych do druku w czasopiśmie naukowych, określonych przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie przepisów dotyczących finansowania nauki, jeżeli odpowiada warunkom określonym w p-kcie 1.

3. Rozprawę doktorską może także stanowić samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej, jeżeli wykazuje ona indywidualny wkład kandydata przy opracowywaniu koncepcji, wykonywaniu części eksperymentalnej, opracowaniu i interpretacji wyników tej pracy, odpowiadający warunkom określonym w p-kcie 1.

4. Za zgodą Rady Naukowej IMiD, rozprawa doktorska może być przedstawiona w języku innym niż polski.

5. Rozprawa doktorska powinna być opatrzona streszczeniem w języku angielskim, a rozprawa doktorska przygotowana w języku obcym również streszczeniem w języku polskim. W przypadkach, gdy rozprawa doktorska nie ma formy pisemnej powinna być opatrzona opisem w języku polskim i angielskim.

6. Procedura wszczęcia przewodu doktorskiego następuje na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, zwanej dalej „kandydatem”, skierowany do Dyrektora IMiD. Kandydaci, chcący ubiegać się o grant promotorski do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, powinni złożyć wniosek do Rady Naukowej IMiD.

7. Warunkiem wszczęcia przewodu doktorskiego jest akceptacja Komisji ds. Przewodów Doktorskich IMiD oraz publikacje z łączną punktacją MNiSW przynajmniej 10 punktów.

8. Dokumenty dołączone do wniosku o wszczęcie przewodu doktorskiego:

a) oryginał albo poświadczoną przez Instytut kopię dokumentu stwierdzającego osiadanie tytułu zawodowego lekarza,

b) proponowany temat i koncepcję rozprawy doktorskiej, ze wskazaniem obszaru wiedzy, dziedziny i dyscypliny naukowej, w zakresie której ma być przeprowadzony przewód doktorski oraz propozycję osoby promotora (2 egz.),

c) wykaz prac naukowych, twórczych prac zawodowych oraz informację o działalności popularyzującej medycynę, (3 egz. + wersja elektroniczna z podpisem elektronicznym),

¹ Szczegółowy tryb przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim znajduje się w ustawie z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 84 poz. 455), w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 poz. 1198), w ustawie z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.), w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 października 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2014 r. poz. 1383)

d) informację o przebiegu przewodu doktorskiego, jeżeli ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora w tej samej dyscyplinie,

e) opinia opiekuna o zaawansowaniu pracy doktorskiej (3 egz.), opinia promotora o rozprawie doktorskiej (opinia jest wymagana przed przekazaniem pracy doktorskiej do recenzji),

f) zobowiązanie dyrektora placówki zatrudniającej kandydata do pokrycia kosztów przewodu (umowa zlecenie między placówkami), ewentualnie kandydat zobowiązuje się sam do pokrycia kosztów przewodu,

g) konspekt rozprawy doktorskiej powinien zawierać przede wszystkim uzasadnienie podjęcia danego zagadnienia, osadzające je w istniejącym na ten temat piśmiennictwie i pokazujące jego znaczenie dla nauk medycznych. Konspekt to krótkie omówienie pracy wg schematu stanowiącego załącznik nr 1 do trybu, (3 egz. + wersja elektroniczna z podpisem elektronicznym),

h) życiorys kandydata z uwzględnieniem przebiegu pracy zawodowej, naukowej i dydaktycznej (3 egz. + wersja elektroniczna z podpisem elektronicznym),

i) kopię certyfikatu potwierdzającego znajomość języka angielskiego, zgodnego z wykazem certyfikatów, stanowiącym załącznik nr 2 do trybu (3 egz.),

j) kwestionariusz osobowy + zdjęcie (1 egz.),

k) ksero specjalizacji (3 egz.) – jeśli kandydat posiada specjalizację,

l) ksero dowodu osobistego (1 egz.).

Do wniosku o wszczęcie przewodu doktorskiego może być dołączony wniosek o wyrażenie zgody na przedstawienie rozprawy doktorskiej w innym języku niż język polski.

9. Po pozytywnym zaopiniowaniu podania kandydata przez dyrektora IMiD, sprawa przekazywana jest do Rady Naukowej IMiD.

10 Przewodniczący Rady Naukowej IMiD przekazuje dokumentację Komisji ds. Przewodów Doktorskich²

11. Po pozytywnej ocenie Komisji Przewodniczący Rady Naukowej IMiD kieruje dokumentację pod obrady Rady Naukowej o zaopiniowanie czy dorobek naukowy oraz założenia konspektu pracy doktorskiej spełniają kryteria do wszczęcia doktoratu.

12. Na **pierwszym posiedzeniu Rady Naukowej w tym postępowaniu** przedstawiany jest wniosek „kandydata” o wszczęcie przewodu doktorskiego. Opiekun naukowy prezentuje sylwetkę kandydata, a kandydat przedstawia założenia i dotychczasowe wyniki badań będące przedmiotem rozprawy doktorskiej.

13. Rada Naukowa podejmuje uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora.

14. Doktorant przedkłada promotorowi rozprawę doktorską wraz ze streszczeniem (streszczenie w j. polskim i angielskim) w formie elektronicznej i w 6 egzemplarzach w formie papierowej (2 egz. doktorant zobowiązany jest dostarczyć do Biblioteki Naukowej IMiD w celu umożliwienia zapoznania się z pracą wszystkim zainteresowanym).

² Komisja działa na podstawie odrębnego regulaminu

15. W przypadku gdy rozprawę doktorską stanowi część pracy zbiorowej, doktorant przedkłada oświadczenia wszystkich jej współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie.

16. Promotor przedstawia opinię o rozprawie doktorskiej Radzie Naukowej IMiD.

17. Na **drugim posiedzeniu Rady Naukowej** przedstawiana jest opinia promotora oraz na wniosek Przewodniczącego wyznaczeni są co najmniej 2 recenzenci spośród osób zatrudnionych w szkole wyższej lub jednostce organizacyjnej innej niż ta, której pracownikiem jest osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora i niebędących członkami Rady Naukowej IMiD. Rada Naukowa podejmuje uchwałę o wyznaczeniu recenzentów.

18. Recenzentem w przewodzie doktorskim nie może być osoba, w stosunku do której zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

19. Dyrektor IMiD występuje z wnioskiem do recenzentów o dokonanie oceny rozprawy doktorskiej. Ocena taka przedstawiona w 3 egzemplarzach powinna zawierać końcowy wniosek o dopuszczeniu do publicznej obrony. Do wniosku o dokonanie oceny rozprawy doktorskiej załącza się: pracę doktorską, życiorys kandydata, spis prac oraz umowę o dzieło wraz z rachunkiem.

20. Recenzję należy przedstawić nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o jej sporządzenie. Rada Naukowa IMiD w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin przedstawienia recenzji o jeden miesiąc.

21. Wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej mogą składać recenzenci rozprawy. Do wyróżnienia rozprawy konieczne jest złożenie wniosku w tej sprawie przez co najmniej jednego recenzenta. Opinia recenzentów w sprawie wyróżnienia rozprawy jest przedstawiana podczas obrony pracy doktorskiej i podlega oddzielnemu tajnemu głosowaniu.

22. Niezwłocznie po przekazaniu recenzji przez recenzentów zamieszcza się je na stronie internetowej IMiD oraz po otrzymaniu ostatniej recenzji, przekazuje się je, w formie elektronicznej, do Centralnej Komisji.

23. Centralna Komisja niezwłocznie zamieszcza przekazane recenzje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centralnej Komisji, w podziale na dyscypliny naukowe, wraz z informacją o jednostce przeprowadzającej przewód doktorski.

24. Po uzyskaniu pozytywnych recenzji Doktorant zobowiązany jest złożyć egzaminy doktorskie przed Komisjami Egzaminacyjnymi w zakresie:
_ dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej;
_ dyscypliny dodatkowej;
_ języka angielskiego, jeżeli nie posiada certyfikatu potwierdzającego znajomość języka angielskiego.

25. Na **trzecim posiedzeniu Rady Naukowej IMiD**, po zapoznaniu się z wynikami zdanych egzaminów, z rozprawą doktorską i opiniami promotora oraz recenzentów podejmowane są uchwały o przyjęciu rozprawy doktorskiej i dopuszczeniu jej do publicznej obrony.

26. Po podjęciu ww. uchwały streszczenie rozprawy doktorskiej jest zamieszczane na stronie internetowej IMiD.

27. Rada Naukowa IMiD zawiadamia na co najmniej 10 dni przed terminem obrony, o terminie i miejscu tej obrony inne jednostki organizacyjne uprawnione do nadawania stopni doktora w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplinie - medycynie oraz wywiesza ogłoszenie na tablicy informacyjnej Rady Naukowej IMiD. W zawiadomieniach podaje się informację o miejscu złożenia rozprawy doktorskiej, w celu umożliwienia zainteresowanym zapoznania się z nią oraz o zamieszczeniu streszczenia pracy doktorskiej, łącznie z recenzjami, na stronie internetowej IMiD.

28. Obrona rozprawy doktorskiej odbywa się na **czwartym posiedzeniu Rady Naukowej IMiD**, z udziałem promotora i recenzentów. Podczas obrony kandydat przedstawia główne tezy rozprawy, po czym recenzenci przedstawiają swoje opinie. W przypadku nieobecności recenzenta, Przewodniczący Rady Naukowej zarządza odczytanie recenzji. Następnie Przewodniczący Rady Naukowej otwiera publiczną dyskusję. Kandydat udziela odpowiedzi na zadawane pytania.

29. Po zakończeniu obrony rozprawy doktorskiej odbywa się niejawnie posiedzenie Rady Naukowej IMiD, na którym podejmuje się uchwały w sprawie przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej i nadania stopnia naukowego doktora oraz ewentualnego wyróżnienia rozprawy doktorskiej.

30. Po głosowaniach Przewodniczący Rady Naukowej IMiD informuje kandydata o nadaniu stopnia doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

31. Uchwała o nadaniu stopnia doktora staje się prawomocna z chwilą jej podjęcia.

32. Uchwały Rady Naukowej Instytutu podejmowane są w głosowaniu tajnym, na zasadzie bezwzględnej większości oddanych głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania.

33. Po obronie pracy doktorskiej sekretariat Rady Naukowej wprowadza informację o nadaniu stopnia doktora w formie elektronicznej do systemu POL-on

34. Sekretariat Rady Naukowej przekazuje do Ośrodka Przetwarzania Informacji zawiadomienia o nadaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Wynagrodzenie dla promotora i recenzentów oraz opłatę za przeprowadzenie przewodu doktorskiego dla osób nie będących pracownikami IMiD regulują odrębne przepisy. Opłata za wydanie dyplomu wraz z odpisem wynosi 120zł.

Przewodniczący Rady Naukowej
Instytutu Matki i Dziecka
Prof. dr hab. n. med. Artur Jakimiuk

Załącznik nr 1 do trybu działań w przewodzie doktorskim

SCHEMAT KONSPEKTU ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Konspekt rozprawy doktorskiej stanowi podstawę do rozpoczęcia procedury związanej z wszczęciem przewodu doktorskiego. Konspekt powinien:

- być opracowany zgodnie z zasadami metodologii badań naukowych,
- zawierać wszystkie niezbędne elementy,
- wskazywać, że osoba ubiegająca się o wszczęcie przewodu doktorskiego posiada:
 - „warsztat naukowy”, tzn. umiejętność budowania koncepcji badania naukowego, planowania jego organizacji i realizacji, analizy i interpretacji wyników badań,
 - umiejętność dokonywania wyboru i syntezy piśmiennictwa oraz poprawnego pisania i redagowania tekstu.

Prawidłowo napisany konspekt rozprawy ułatwia realizację badań oraz przygotowanie w przyszłości rozprawy doktorskiej, której struktura powinna być zgodna z konspektem. Niżej wymieniono i omówiono poszczególne elementy konspektu rozprawy doktorskiej.

1. Tytuł rozprawy

Tytuł rozprawy powinien być sformułowany precyzyjnie, w miarę krótko, zawierać wyrazy, które najlepiej opisują treść pracy. W tytule nie należy używać skrótów, (akronimów). Należy unikać takich określeń jak: „Badania nad... oraz innych zbędnych wyrazów.

2. Wprowadzenie

Celem tej części jest:

- uzasadnienie znaczenia zagadnienia (problemu), które jest przedmiotem badań,
- przedstawienie najważniejszych faktów (danych z piśmiennictwa) dotyczących przedmiotu badania,
- wskazanie, jakie mogą być korzyści dla nauki i praktyki z podejmowanych badań (co jest w pracy nowego).

Treść wprowadzenia powinna być: krótka (300-500 wyrazów, ok. 1 strony); strukturalizowana (śródtytuły, wyróżnienia, punkty w tekście), zawierać konkretne dane z odwołaniem się do wybranych, najważniejszych pozycji piśmiennictwa.

3. Cel/e badań

Cel odpowiada na pytanie: **Co chcemy osiągnąć?** Korzystnie jest sformułować;

- **Cel ogólny badań.** Np. Dokonać analizy umieralności okołoporodowej płodów i noworodków i jej wybranych uwarunkowań.
- **Cele szczegółowe** dotyczące właściwości/cech przedmiotu, zjawiska, które zamierzamy badać.

Cele te można sformułować w postaci: pytań badawczych (np. Jaka była częstość umieralności okołoporodowej płodów i noworodków w latach 2000-2010?) lub stwierdzeń (częstość umieralności okołoporodowej płodów i noworodków w latach 2000-2010). Korzystnie jest, na podstawie celów szczegółowych (pytań badawczych), opracować w formie graficznej model badań. Model ten może opisywać schemat logiczny całych badań i/lub schemat testowanych zależności. Wymaga to zdefiniowania zmiennych i wskaźników (mierzalnych cech, które opisują zmienne) oraz ścieżek powiązań między nimi.

4. Hipotezy badawcze

Hipoteza jest to twierdzenie częściowo uzasadnione - domysł co do występowania jakiegoś związku lub zjawiska. Sformułowanie pytań badawczych umożliwia sformułowanie hipotez. Hipoteza ma formę stwierdzenia bezpośrednio powiązanego z pytaniem badawczym lub ich grupą. Często hipoteza jest odwróceniem szyku pytania lub

jego formy gramatycznej. Liczba hipotez postawionych w pracy może być inna (raczej mniejsza) niż liczba pytań badawczych. Należy unikać hipotez dotyczących ogólnie znanych faktów (danych, które tworzą „tło” badań) i hipotez „banalnych”. Każda hipoteza powinna być zweryfikowana (potwierdzona lub odrzucona) wynikami badań i opis taki powinien być uwzględniony w rozprawie doktorskiej.

5. Materiał/badane osoby

W przypadku badań ludzi korzystniej używać jest terminu „Badane osoby” niż „Materiał”. W konspekcie należy podać dokładne dane dotyczące:

- Planowanej liczby badanych osób (preparatów, „próbek” itd.) i w razie potrzeby opis ich dodatkowych cech (zmiennych). Należy uzasadnić wielkość planowanej próby, ponieważ od tego zależy moc wnioskowania
- Sposobu doboru próby badanej i ewentualnie kontrolnej (lub grupy odniesienia).
- Kryteriów włączenia i wykluczenia.

6. Metody

- Opis zastosowanych narzędzi i metod pomiaru z podaniem wykorzystanej aparatury.
- Jasne określenie typu badania, zgodnie z klasyfikacją badań epidemiologicznych (np. eksperymentalne czy nie eksperymentalne). Czy jest to badanie kliniczne czy populacyjne, kohortowe czy kliniczno-kontrolne.
- Podanie źródeł danych (grant, czy badania własne) oraz informacji, jaki był wkład własny doktoranta w zbieraniu tych danych. W przypadku projektów zakończonych podać lata ich realizacji.
- W przypadku badań ankietowych, z zastosowaniem własnego narzędzia (niestandardowego), podać opis procedury przygotowania kwestionariusza (badania pilotażowe, sprawdzenie rzetelności i trafności pytań lub skal).
- Metod analizy statystycznej wyników.

8. Stan zaawansowania pracy. Należy krótko i konkretnie opisać, co zostało dotychczas wykonane i podać ew. wstępne wyniki dotychczasowych badań.

9. Plan dalszej pracy. Należy opisać, jakie prace i w jakim czasie zostaną wykonane.

10. Wykaz piśmiennictwa. Należy wymienić najważniejsze pozycje piśmiennictwa (ok. 10-15 pozycji), w tym te do których odwoływano się we wprowadzeniu.

Opracowanie:

Prof. dr hab. med. Barbara Woynarowska
Dr n. med. Joanna Mazur

Załącznik nr 2 do trybu działań w przewodzie doktorskim (jest tożsamy z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia MNiSW w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora), stanowi wykaz certyfikatów potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego.